

Bilaga till T2 – Skolbiblioteket

Anna Whitlocks gymnasium, skolbiblioteket

Ett speciellt år även för skolbiblioteket

För skolbiblioteket på Anna Whitlocks gymnasium har det, precis som för övriga skolan och samhället i stort, varit ett speciellt år, på grund av pandemiläget, som präglade hela läsåret 20/21.

Skolbiblioteket är en väl integrerad del av skolan och bibliotekarierna har därför mött liknande utmaningar som lärarna har gjort. Till exempel har vi behövt ställa om till att bli mer digitala på flera områden eftersom eleverna delvis haft fjärrundervisning. För de elever som varit på skolan har vi behövt ändra miljön för att erbjuda ett tryggt och smittskyddssäkert skolbibliotek. Vi har till exempel haft ett maxantal på 18 personer i lokalen och minskat antalet studieplatser, samt haft behållare med handsprit utplacerade i lokalen.

Mitt i allt har vi haft glädjen att rekrytera ytterligare en skolbibliotekarie och vi är nu tre fackutbildade bibliotekarier. Det borgar för ett skolbibliotek med hög kvalitet, bred kompetens och möjlighet att jobba hållbart.

Teams har varit det främsta digitala verktyget för att vara tillgängliga för elever. Elever med läsnedsättning har kontaktat oss om talbokstjänsten Legimus för att kunna lyssna på talböcker. Det har kommit många frågor om gymnasiearbetet där vi hjälpt elever via chatt. Till exempel har vi fjärrlånat mycket litteratur från universitets- och högskolebibliotek då många av dessa och även folkbiblioteken har hållit stängt under pandemin. Vi har dessutom haft handledning och bokcirklar och skrivklubb digitalt via Teams. Skrivklubben är ny och många elever har anslutit.

Under läsåret har vi gjort korta instruktionsfilmer i hur man söker i våra databaser samt hur man själv kan kolla sina lån och låna om. Det har fungerat som hjälp till självhjälp för elever och lärare i undervisningen. Instruktionsfilmerna ligger på Skolplattformen och är tillgängliga för alla elever och annan personal på Anna Whitlocks gymnasium och är till stor nytta oavsett fjärr- eller närundervisning. Inför skolans digitala öppet hus gjorde vi en film om skolbiblioteket. Introduktionen för år 1 blev också en film.

Vi är fortfarande ett skolbibliotek under uppbyggnad. Vi fortsätter att köpa in litteratur till skolbiblioteket i samråd med lärare och med inköpsförslag från elever. Det ser vi som en ansvarsfull och medveten metod där treenigheten elev, lärare och skolbibliotek stärks. Med ett bidrag från kommittén för Mänskliga rättigheter i Stockholms stad har vi köpt in litteratur med fokus på Sveriges nationella minoriteter. Vi har närmast oss metoder kring agilt arbetssätt som liknar det formativa, det ser vi fram emot att jobba vidare med. User experience, UX är också något vi vill lära oss mer om och prova i praktiken. Vi vill fortsätta att utveckla lokalen till en trygg och kreativ miljö för studier och läsinspiration.

Vi ser det som viktigt att fortsätta att utveckla det vetenskapliga arbetssättet med gymnasiearbetet med visningar av databaser och handledning i större och mindre grupper om vetenskap och källtillit.

En stor utmaning för oss är att hinna med det pedagogiska arbetet då lärobokshanteringen tar mycket tid i anspråk på en skola med över 2000 elever. Där håller vi på att, tillsammans med skolledningen, utveckla och kommunicera det gemensamma ansvaret för ett hållbart och ansvarsfullt flöde.

Ekonomi och statistik

Kalenderåret 2020 minskade kostnaden för inköp av tryckta medier med 13% jämfört med föregående år. Det ser vi som en direkt effekt av pandemin. Både elever och lärare jobbade delvis på distans. Vi har också en budget som är dynamisk, vi har alltså inte en fast summa/kalenderår att förhålla oss till.

Kostnaden för tryckta medier (böcker och tidskrifter) gick ned, men vi ser vi en rejäl ökning i användandet av databaser, hela 163% för de databaser vi själva bekostar. Denna ökning går helt i linje med att såväl elever som lärare snabbt fick ställa om och använda fler och mer digitala verktyg under fjärrundervisningen. En intressant tanke är att databasfilmerna/introduktioner kan ha bidragit till ökad användning. Anna Whitlocks gymnasium erbjuder 11 databaser, inklusive SLI och ILT. Vi bekostar själva fem av dessa databaser: ALEX författarlexikon, Artikelsök, Britannica, Global Issues in Context och Science in Context. De övriga sex bekostas av Stockholms stad.

Det fysiska beståndet i biblioteket har ökat med 16%, trots att den faktiska kostnaden för inköp gick ned. Vi har gjort en del omlokaliseringar i beståndet som kan ha bidragit till den ökningen.

Det mesta av den litteratur vi köper in är på svenska och engelska. De böcker vi köper in på utländska språk representerar framför allt moderna undervisningsspråk, det vill säga franska, tyska, spanska och italienska. Den litteraturen belastar språkämnens budget, men är placerade i biblioteket. Ett utvecklingsområde är litteratur inom de nationella minoritetsspråken. Våren 2021 ansökte vi om statligt litteraturbidrag från Kulturrådet med motiveringen att satsa på inköp av litteratur inom de nationella minoritetsspråken, om det beviljas. Vi inväntar svar under hösten 2021.

Antalet lån på biblioteket har ökat, det kan tyckas paradoxalt, men vi har blivit fler på skolan, både elever och lärare. Antalet lärobokslån har ökat i paritet med antalet bibliotekslån, vilket stärker teorin om att ökningen av antalet utlån följer ökningen av antalet elever på skolan. Vi har skickat många böcker per post under pandemin. Fjärrundervisningen har varit partiell, elever och lärare som varit på skolan har uppenbarligen passat på att låna böcker.

Vi kan konstatera att vi har ökat antalet aktiviteter i skolbiblioteket från 26 till 45. Aktiviteterna har oftast varit digitala. Det är bok- och skrivcirkelträffar och olika typer av information om biblioteket som står för ökningen.

Statistiken som vi hänvisar till ingår i Sveriges officiella biblioteksstatistik. Hela statistiken för Anna Whitlocks gymnasiums bibliotek finns fritt tillgänglig på Kungliga bibliotekets hemsida. Här kan man också se andra bibliotek om man är intresserad och vill jämföra siffror.

*Anna Whitlocks gymnasium. Skolbiblioteket.
September 2021.*